

متن پرسش

سلام علیکم: این که گفته می‌شود هرکس مطابق عین ثابتہی خودش عمل می‌کند، موجب می‌شود تا این سؤال پیش می‌آید: چه چیزی موجب می‌شود که عین ثابتہی افراد متفاوت باشد؟

متن پاسخ

بسمه تعالی . علیک السلام : همان‌طور که مستحضرید تفاوت عین ثابتہی هرچیز و هرکس به حقیقت امکانی آن مربوط است مثل وقوع عدد ۴ که بین ۳ و ۵ است و یا عدد ۱۰ که بین ۹ و ۱۱ می‌باشد و این وقوع از خود آن اعداد است. به طوری که این اعداد امکانی جز این ندارند که در این موقعیت باشند. همین‌طور امکان شخص صدام جز همین وقوع و امکان نیست. مثل عدد ۴ است که جایش بین ۳ و ۵ است و وقوع حضرت امام خمینی «رضوان‌الله‌علیه» جز این نیست که هستند. مثل عدد ۱۰ است که بین ۹ و ۱۱ است. منتها اشتباه از این جا پیش می‌آید که آن وقوع اولیه که در آن مرحله هیچ نقص و کمالی برای صاحبانش نیست مگر امکان کمال یا نقص، آن را به کمال یا نقص انتهایی افراد نسبت می‌دهیم. در ابتدا امکان صدام شدن صدام به عنوان یک انسان خون‌خوار در عین ثابتہی او هست، منتها در عین اختیار و شعور فطری که دارد. درست است هرگز صدام نمی‌تواند امام خمینی شود ولی به جهت اختیاری که دارد می‌تواند شهید خرازی شود. چون عین ثابتہی او، امکان چنین بودن دارد. همین‌طور که در ابتدای امر عین ثابتہی امام خمینی امکان انسانی عالم و عارف و شجاع را دارد و او با انتخاب خوب خود، مطابق عین ثابتہی خود امام خمینی شد و هرگز نمی‌توانست صدام یا شهید خرازی شود. همین‌طور که یک زن بر اساس امکان وقوع خود زن می‌شود. در مسیر زن بودنش و مطابق عین ثابتہاش می‌تواند زن خوبی شود و یا زن بدی. ولی هرگز نمی‌تواند مرد شود چون که عین ثابتہی او اقتضای زن بودن او را دارد. او در مسیر عین ثابتہاش می‌تواند مطابق فطرتش عمل کند یا نکند. همین‌طور که امام خمینی می‌توانست مطابق عین ثابتہاش که شبیه عدد ۱۰ است، انتخاب‌های بدی بکند و یک انسان باسواد ولی خطرناکی بشود. هرچند نمی‌توانست یک صدام بدی شود، چون اقتضای عین ثابتہاش آن نحوه بودن است که عدد ۱۰ در آن جایگاه هست و نه عدد ۵. پس اگر فردا حضرت امام خمینی از خدا بپرسد چرا من را امام خمینی کردی با این همه وسعت کار و دردسر، جواب آن است که امکان خودت، امام خمینی بودن بود و انتخاب‌های خودت هم به اقتضای همان عین ثابتہ و امکان وجودیت انجام گرفت. مثل این که اگر یک زن بپرسد چرا من را زن کردید؟ جواب می‌دهند امکان زن بودن از آن خودت بود و هرچه هم عمل کردی با انتخابی عمل کردی که

مقتضای زن بودن توست، چه مطابق فطرت عمل کرده باشد و چه مطابق نفس اماره. در همه‌ی این موارد حجت خدا در جواب این اعتراض‌ها بالغه و بی نقص است و می‌تواند بدی یا خوبی افراد را متوجه‌ی خودشان بکنند. توجه به جایگاه عین ثابت‌ه در کنار حکمت الهی و احسن‌بودن نظام عالم موجب می‌شود تا متوجه باشیم که خداوند به آن اعیانی اِذْنِ خلقت می‌دهد که با خلقت آن‌ها نظام احسن الهی ادامه پیدا کند، پس این اشکال پیش نمی‌آید که اگر امکان بودن هر موجودی از خودش است پس وجود پدیده‌ها در عالم مربوط به خود پدیده‌هاست زیرا وجود دادن پدیده‌ها مربوط به خدا است - هرچند امکان آن‌ها مربوط به خودشان باشد- و خداوند به اقتضای حکمتش به آن‌چه صلاحیت وجود داشتن دارد، وجود می‌دهد. موفق باشید